

Iff a konverzió!

A husz holdon aluli gazdák adósságának felét elengedik. -- A százholdon felüli birtokosok évi jövedelmük kétharmadát kötelesek törlesztésre fordítani. -- Hat hónapi moratóriumban részesülnek a városi adósok

Interpelláltak az elbocsájtott magyar vasutasok ügyében

Bukarest, apr. 12.
Végre megtörtént a nagy esemény: tető alá került a konverziós törvényjavaslat, amelytől nem kevesebbet várnak, minthogy átvezesse az országot azon a szörnyű feneketlen szakadékon, amit különben úgy hívnak: gazdasági krízis.

Nagyon félt azonban, hogy ez a törvényjavaslat csak egy nagyon vékony szárdeszka, ami már az első lépésnél kettő fog roppanni.

És, ha ez a szárdeszka eltörik a katasztrófa elkerülhetetlen, a szakadékba fog zuhanni minden...

A 20 holdon aluli birtokosok adósságainak felét engedik el.

Az általános vita után rátértek a Kamarában a törvényjavaslat részletes vitájára. A szakaszonkénti vita során a következő módosításokat eszközölték.

A 20 holdon aluli birtokosoknak adósságaik felét engedik el, a megmaradt összeg után a hitelezőknek negy százalékos kamatot kell fizetni.

Ugyancsak 4 százalékos kamattal mellett az adósságok

egyharmadát engedik el a 20-100 holdig terjedő kategóriának.

Míg azoknak a birtokosoknak, akik

100 holdon felül gazdálkodnak, az adósságuk egynegyedének az elengedésében részesülnek 5 százalékos kamattal mellett.

A fennmaradó adósságok részlettörlesztése félévenként történik. A tervezet szerint 20 holdig az adós jövedelmének egyharmadát, 100 holdig jövedelmének felét és 100 holdon felül globális jövedelmének kétharmadát kell félévenként fizetnie.

Moratóriumot kapnak a városi adósok

A konverziós törvényjavaslat szerint azok a városi adósok, kik nem esnek a konverzió alá,

hat hónapos moratóriumot kapnak.

A városi adósságokra a Banca Nationala kamatja érvényes. Valószínűnek tartják, hogy az első hat hónap lejárta után újabb hat hónapos moratóriumot kapnak a városi adósok. A tartozást a városi adósoknak három év alatt kell kifizetniük.

Nem vonatkozik a konverzió a részvénytársaságokra, valamint nem esnek konverzió alá a külföldi követelések.

Kétségtelen, hogy igen súlyos helyzetbe került a nagybirtokos osztály, amely jövedelmének kétharmadrészét kell részletben kifizetnie.

Törvényellenes volt a magyar vasutasok elbocsájtása

Bukarest, apr. 12.
A Kamara délutáni ülésén Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke interpellációt terjesztett elő az elbocsájtott magyar vasutasok ügyében.

Bethlen György gróf utalt arra, hogy a Magyar Pártnak ebben a kérdésben több ízben kellett eddig állástfoglalnia. A CFR, most ismét százával bocsájtotta el május elsejével a magyar vasutasokat azzal az átlátszó ürüggyel, hogy a múlt év szeptemberében megtartott nyelvvizsgák alkalmával nem feleltek meg.

Bethlen György gróf rámutatott interpellációjában arra, hogy a vasutasokat a törvény szerint csak fegyelmi úton lehet elbocsájtani. Ebben az esetben az államnak nem az volt a fontos, hogy a munkások szakképzettek-e, hanem hogy jól tudnak-e románul, vagy sem. Hallatlan igazságtalanság, hogy éppen azokat tették uccára, akik több évtizede dolgoztak a vasútnál.

Bizonyos, hogy a CFR-nek ez az intézkedése a bírói eljárásoknak végtelen sorát fogja maga után vonni.

Végül kéri a kormány hajlandó-e revízió alá venni-e ebben a kérdésben tanúsított álláspontját, vagy sem.

Madgearu pénzügy-miniszter monopolizálni akarja a szacharint

Egy kilogramm szacharinnak 5 ezer lej lesz a taxája

Bukarest, apr. 12.
Nagyfontosságú javaslatot nyújtottak be tegnap a Kamarában. A javaslatot Madgearu pénzügyminiszter készítette és a zaharin monopolizálásáról intézkedik. A monopolizálás azért vált szükségessé, hogy a nagyszámu visszaélések elkerülhetők legyenek.

nek, továbbá, hogy a cukor fogyasztása növekedjen. A törvény a zaharin fogyasztást pontosan kontingentálja és egyedüli árusítóként a gyógyszerárakat jelöli meg. A zaharin kilogrammjára ötezer lej taxát állapít meg a törvény, úgy hogy ezáltal az állam is jelentős bevételhez jut hozzá.

Kommunisták után kutatnak Németországban

A berlini rendőrség letartóztatta a Kert-barátok egyesületének tagjait

Berlin, apr. 12.
A berlini politikai rendőrség nagyobb arányú kommunista szervezkedésről rántotta le a leplet. A rendőrség hosszabb ideje megfigyelés alatt tartotta a Kert-barátok egyesületét és megállapította, hogy annak tagjai egytől-egyig kommunisták. Az egyesület székházát rendőrök vették körül. A

házkutatásnál nem kevesebb, mint 800 rendőr segédkezett. Rengeteg mennyiségű propaganda iratot, fegyvert és lőszert foglaltak le. Az egyesület székházában határcenzus-kommunista teljesített orszolgálatot. Ezeket nyomban őrizetbe vették. A hatóságok elrendelték az egyesület székházának lefoglalását.

Mai nap

Egyensúly

Aki látta tegnap Nagyvaradon Stroschneider mestert, amint vagy 25 méter magasságban a kifeszített drótkötelpályán járt, kelt, szaladgált és a legelképesztőbb egyensúlyozási mutatványokat végezte, annak örökké emlékezetes marad ez a délután.

Nagy tömeg leste lélekzet visszafojtva az egyensúlyozás művésznének minden mozdulatát és felzúgott a taps, amikor egy-egy mutatványát a mester befejezte. A tömeg szinte extázisba jött, amikor Stroschneider azon az egy szál drótkötélen olyan biztosan áll, mintha a földön állt volna. A tömeg csodálta azt az embert, aki nem szédült el a mélységtől, de a legnagyobb nyugalommal végezte produkcióit.

Ilyen a tömeg és benne minden ember.

Pedig mennyivel nehezebb dolga is van a földönjárónak. Mennyivel nehezebb megtartani idelelt az egyensúlyt, mint Stroschneider mesternek, ott fent a 25 méter magasban kifeszített drótkötélen. Hányan esnek el a pusztán földön, hányan hullnak el az uton, amelyet így hívnak: Élet.

Alig van ember idelelt, aki olyan biztosan, bátran és felemelt fővel haladhat a maga útján, mint ahogy tegnap Stroschneider haladt a drótkötélen.

Az emberek csodálkozva nézték az egyensúlyozás művészt, pedig inkább Stroschneider nézhette volna csodálattal a földönjáró embereket. Mert a földön kiegyensúlyozva járni sokkal nehezebb, mint drótkötélen a magasban.

Nincs kegyelem

Megszoktuk már azt, hogy a fehér ember hazudik. Hazudott már akkor, amikor egyre-másra hódította meg a messzi országok színesbőrű lakóit, kiknek kultúra helyett pálinkát adott és az aranyokért színes üveggömböt és tükröt. Kínában angolok viték be az ópiumot és az indiánok kincseit fehérbőrűek rabolták el. A négerektől ellopta a fehér ember a jazzt, de azért nem türi meg a feketét sehol.

A kétszínű fehér ember nem állja az egyszínű feketét.

Nincs kegyelem ma szegény négernek részére sehol, de különösen nincs Amerikában, ahol pedig az egyetemeken, a sportban, tudásban az egyszerű fekete viszi el a pálmát a kétszínű fehér elől.

De nincs kegyelem. Nem ad kegyelmet a fehér a feketének, mert sokban más, sokban különb, sokban nagyobb, mint ő. Ez a fehér ember fötulajdonsága. Nem szereti azt, aki különb, mint ő, frissebb mint ő, nagyobb mint ő. Ezt tanulta el évezredek óta az egymás elleni harcban, amikor fehér fehérral állt szemben.

Nincs kegyelem. Nem ad kegyelmet az erősebb a gyengének, a több a kevesebbnek. Ölni képes, rabolni képes mindenki, aki erős, aki többre vágyik, aki nem elégszik meg azzal, amije van, aki — ember, fehér ember.

A fehér ember, aki kulturát ment hirdetni és közben pálinkát adott, tudományos kutatás címén aranyat rabolt és akkor hazudott, amikor az igazságra hivatkozott.

Huzugság volt végig az egész élete. Történelmeket nem az igazság jegyében írt meg. Békét nem a megbocsátás jegyében kötött.

Kétszínű volt már kezdetől fogva a fehér ember, amelyik sohasem adott kegyelmet a ne csodálkozzák senki, hogyha eljön a nagy leszámolás ideje a más szintekkel, ezek sem kegyelmeznek.

A fehér ember nem szolgált rá a kegyelemre!

Bukarest írói, művészei manifesztumban tiltakoztak a németországi események miatt

Bukarest, ápr. 12.

A Concordia Intellektuel-Klub, továbbá a bukaresti írók, művészek egyesületei tegnap manifesztumot bocsájtottak ki, amelyben tiltakoznak a németországi zsidó-üldözések ellen és köszönetüket, meg elismerésüket fejezik ki az USA-nak, továbbá Frau-

ciaországnak, mert a világ nyilvánossága előtt tiltakoztak a Németországban történt embertelenségek ellen. Elhatározták, hogy a bojkottot tovább folytatják Németország ellen és követelik, hogy az excesszusokat és a zsidó-üldözésnek azonnal vessenek véget.

30 millió lej értékű rablott ékszer: találtak egy volt tengerésznél

Az ékszerek a cári-kincsek darabjai

Athén, ápr. 12.

Az athéni rendőrség szenzációs fogást csinált. A napokban nagyszabású razzia rendeztek a pireusi kikötőben és a razzia során elfogtak egy Vilanovici Márius nevű gyanús embert, akiről kihallgatása alkalmával kiderült, hogy orosz származású és hosszú időn át tengerész volt. A rendőrség

házkutatást tartott a lakásán, ahol szenzációs leletre bukkantak. Itt számos nagyértékű ékszert találtak, amelyeknek értéke a 30 millió lejt is meghaladja. Az ékszerek valószínűleg a régi cári kincsek közül valók és a rendőrség most annak a megállapításán fáradozik, hogy az ékszerek milyen módon kerültek Vilanovici kezébe.

Almában forró vízzel telt üstbe zuhant két gyermek

Az egyik nyomban meghalt, a másik élet-halál között lebeg

Csernovic, ápr. 12.

Megrendítő szerencsétlenség történt Rohozina községben. Lenczuk Mária paraszt asszony vizet forralt egy nagy üstben. Estére a kemence mellé állította. Két kis gyermekének történetesen a kemence tetején volt az ágy megvetve. Éjszaka az egyik gyermek megmozdult, öccsét is meglökte és

mindketten a forró vízzel telt üstbe zuhantak. Sikoltozásukra anyjuk is felébredt és sikerült a kisebbiket kihuzni. A másik azonban belefulladt. A megmentett gyermek is olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani, ahol élet-halál között lebeg.

Mit ér az állás, pénz nélkül?

Newyork rendőrtőnöke lemondott és -- sőrellenőr lesz

London, ápr. 12.

Malroony, Newyork rendőrpáncsnokai emondott állásáról és a newyorki sörke-reskedelmi ellenőrző tanács elnöke lett 18 ezer dolláros fizetéssel. Malroony éveken át a newyorki alvilág réme volt. Ő adta ki

azt a híres rendeletet, amely feljogosította a rendőröket arra, hogy a közismert rablókat az első gyanús mozdulatra lelőhessék. Most azonban otthagyta a díszes állást és a jobban jövedelmező elnöki székbe ült.

Furkósbottal agyonyverte borivó cimboráját egy részeg gazdálkodó

Galac, ápr. 12.

Egy Galac melletti községben borzalmas gyilkosság történt. Két parasztagazda Barosi János és Fluture betértek a koresmába mulatozni. A két barát az ivás közben összeveszett és hazamenet közben is állandóan szidták egymást. Baroi egészen

a nála levő furkósbottal támadt társára. Az egyik ütés olyan erős volt, hogy a megdöbbent koponyatorést szenvedett és az utra zuhant. Ezután még addig ütlegette, amíg a szerencsétlen ember kiszívódott. A benthilis parasztot letartóztatták és bevezették a galaci ügyészséghez.

A vadon leánya

Dyke jeget és innivalót vitt Deitricnek mert beteg volt és mert ő véletlenül Dyke volt, olyan amilyen. Mert a jóindulat olyan ösztönszerű élet-funkciója volt, mint a lélekzés.

II. FEJEZET.

„Schomm! Annyi aranyat, hogy fel lehessen szerelni egy hadsereget... a Karom... Ez a rémes őserdő... drót-indáival...”

Nyilvánvalóan örült volt ez az ember. Ott feküdt a durva, benszülötteknek készült ágyon s egyetlen egy ruha-foszlány se takarta elgyötört testét. A verejtek csak úgy ömlött sovány mellén, gyöngyökben görgött kopasz homlokán, tónak gyűlt meg lezárt szemének gödrében és tüdőadt o-

nan az arcára onnan... arányékokhoz hasonló foltokat hagyva a fehér lepedőn, mely a csikos szalmazsákot takarta. Szüntelen hánykolódott... Egy darabig egészen mozdulatlanul hevert. Akkor fel-

kapta a fejét, öklével a levegőbe csapott és bosszuért kiáltozott Schomm ellen, — uyszörgött a Karomtól való féltében, — meg attól, amit a vadonban látott és a rémülettől hogy üldözik... „Itt van” — kiáltotta, látta,

de ilyen közel sohasem fért hozzá. Az ágy fölé jött, lenyomta, lenyomta... a torkának esett!... Ordított és utána kimerülten, de még mindig örvongve hanyatott.

Iszonyatos volt. Maga Dyke is megborzadt tőle, akár a hullától, amint nedvező, forró halántékára rakta a jeget.

Sem az arcán, sem a fején egy szál szőr sem volt. Ugy le volt soványodva, hogy aszot hamuszínű bőre alatt előtűnt csontjainak minden kis hajlása. Annál feltűnőbb volt, hogy hiányzik a két füle. Iszonyatosabb volt így a halálnál!...

— Nyugalom! — mondta Dyke németül — Próbáljon megnyugodni.

A beteg még ebben a lelki-állapotban se feledte el Dyke jelenlétét. Időnként megenyhült tekintetében a vad rémület és gyermekes hála tükröződött, — de el is tűnt mind.

„Schomm, ez a gonosz Schomm. Minek kinez? En elvégeztem a kötelességemet. Az arany nem volt az övé... azé a gonoszé volt! Ő kegyetlenebb, mint a Karom emberei... Itt van! Ni, a vér rajta... a meleg vér...”

Megitta az egész üveg vichyt. Dyke két másik üvegért küldte vissza a fiut a kávéházba és annyi jégért, amennyit ötven frankért ad Peroud. A beteg hőmérséklete rohamosan emelkedett. Minden tünet a mocsár-láz utolsó stádiumára mutatott. A német kétségkívül haldokolt már.

Dyke leült az ágy szélére, mert széke nem volt a kunyhóban, sem semmi más, ami azt mutatná, hogy itt fehér lakik. Ronda állapotban volt minden. A levegő elviselhetetlenül forró és fűledt. Elgondolta, hogy fehér ember idáig süllyedhetett! — De ki volt? Honnan jött? — Semmi határozott kérdésre nem felelt.

Mikor Dyke belépett a német rárvallt: — „Nem tarthatja meg. Az arany nem az öné. Elfelejté, mivel tartozik hazájának? Egész hadsereget vesz rajta. Minő utasításokat adott önnek a parancsnok? Aruló, gazember, nem akar kijönni innen a vadonból, de az aranyat elveszik öntől, az nem az öné!”

Nem vette tudomásul Dyke jövetelét, a vichis üvegét ellenben vadállati mohósággal ragadta meg.

— Ki ön? — kérdezte tőle Dyke németül. — Honnan jött ide? (Folyt. köv.)

SPORT

A magyar profiválogatott husvétkor Kolozsvárt játszik

Budapest, apr. 12.

A husvét két napján Kolozsvárt vendégszereplő magyar profiválogatott szombaton reggel indul el Budapestről és este 7 óra 30 perckor érkezik meg Kolozsvárra. A csapatot Fábian Pál szövetségi kapitány és Faragó Sándor kíséri. Fábian nagy fontosságot

tulajdonit a magyar proficsapat kettős kolozsvári mérkőzésének, amit az is bizonyít, hogy csütörtökön délután még egy válogatott edző mérkőzést tart s ennek alapján jelöli ki véglegesen a Kolozsvárt szereplő válogatott játékosokat.

Magyar tiu lőtte Prágában a csehek mind a négy gólját az Újpest hálójába

Prága, apr. 12.

Az Újpest tegnap Prágában mérkőzött a Bohémia és Victoria Ziskov kombinált csapatával, amelytől vereséget szenvedett. A magyar csapat az első félidőben még egyenrangú ellenfele volt a kombinált csapatnak,

de a második félidőben visszaesett és 4:2-ös gólarányú vereséggel távozott. A magyarok góljait Avar, míg a csehek mind a négy gólját a csehek egyetlen magyar játékosa Kosis lőtte.

Szatmár háztulajdonosai kíváncsian lesik, hogy mi is van ama bizonyos 2 millióval

Szatmár, apr. 12.

Az 1928 évi lakbér-meghosszabbítási törvény a tisztviselőknek és hadiövezgyeknek nagy kedvezményeket biztosított. Az állam ezek szerint magára vállalta azt kötelezett séget, hogy a nyújtott kedvezmények összegét ki fogja fizetni a háztulajdonosoknak. Minden adózóra 2 százalék pótdát vetettek ki, ami a megyében mintegy 2,000.000 lejt tesz ki. Ezzel szemben az államban kb. 300 ezer lejt kellett volna kifizetnie. A törvényről nagyon sokan nem is tudtak, úgy hogy a megyéből mindössze 39 kérvényt nyújtottak be a kiegészítés folyosítása iránt, amelynek értéke kb. 100.000 lejt tesz ki. A

kérvényezők kaptak ugyan fizetési utalványt, de kiutalás sohasem érkezett erre. Április elsején pedig az új költségvetési év megkezdésekor ezek az utalványok érvényüket is veszítették. A kérvényezők körében tehát értetű megdöbbenést keltett Popovici igazságügyminiszternek az a parlamentben tett kijelentése, hogy a szóban forgó lakbér differenciák az elmúlt években is ki lettek fizetve.

Az érdekelt háztulajdonosok most erőteljes mozgalmat indítottak, hogy a kifizetett, de általuk soha fel nem vett jogos járandóságukat végre megkaphassák.

FILMPALACE

Vasárnaptól, a legnagyobb dzsungel film!

Hozzátok őket élve haza!

10 méter hosszú óriáskigyó

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

BUKAREST. 18: Hírek. Egyébként a hivatalos műsor nem közöl semmit.

BUDAPEST. 9.15: Honvédszenekar. 12 s 05: Házikvintett. 16: Előadás. 17: Gazdasági előadás. 17: Gramofon. 18.15: Előadás. 18.45: Zongora-hegedű est. 19.30: Kültügyi negyedóra. 19.45: Hangverszenyenekar. 21 és 15: Közvetítés az aacheni domból. 22: Egyházi hangverseny.

8500

könyvből álló

kölcsönkönyvtárunk

bármely állandó olvasónk által igénybevehető.

Kölcsöndíj havonta 10 lei

Beiratkozni és könyvet cserélni mindennap lehet az ERDELYI MAGYARSÁG kiadóhivatalában. Oradea, str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Több mint száz embert tett el láb alól Duma Florica, a világosi arzénes rém

A halál ráncos képű kísérője mindenütt megjelent, ahol család perpatvar volt s rá egy pár hétre valaki meghalt. -- Világosan többen haltak meg, mint amennyien születtek

Világos, ápr. 12.

A világosi arzénes ügy egyik újabb szenzációja, hogy ismét letartóztattak egy asszonyt Pecican Mihálynét, aki bevallotta, hogy a férjét eltette láb alól. A mérget 80 lejért vette Duma Floricatól.

Pecican Mihályné, a vilácsi bankszolga felesége töredelmes vallomást tett és vallomása megerősíti azt a tényt, hogy a sorozatos gyilkosságok mögött, mint a község rossz szelleme ott bolyongott mindig és mindenütt Duma Florica vézettes alakja.

Világosra kiküldött munkatársunk, aki jelen volt Duma Florica kihallgatásánál a Hegyalja szenzációjáról az alábbi tudósítást számol be.

A halál ráncos arcu kísérője

Világoson az arzénen kívül más alig érdekli az embereket. A község háza előtt, ahol a kihallgatások folynak kisebb-nagyobb csoportokban verődve tárgyalják az elmúlt napok szenzációit.

Csaknem minden mondatban ez a név tér vissza, mint refrén: Duma Florica. Ahol családi perpatvar volt: mindenütt megjelent és ahol megjelent ott rövid idő múlva hirtelen haláleset következett be. Ez az asszony nem tudott perpatvar nélkül élni, ha nem volt valahol, akkor ő idézte fel és ha a veszedelmek a bíróság elé kerültek, mindig tanúként szerepelt.

Duma Floricát Világoson mindenki ismerte. Félték tőle, mint a halál ráncosképu kísérőjétől.

Duma Florica halálos receptje

A község nézén folyik Duma Florica kihallgatása. Egykedvűen mondja el a halálos receptjét. Fel kell oldani a légyapirt s légykövet meleg vízben. Ebből egy kisebb mennyiséget a folyékony anyagba kell tenni. Az áldozat erre ágyának dől és beteg lesz.

Orvost kell hivatni, aki orvosságot rendel, de ezt ki kell cserélni a méreggel. Kileuc nap alatt azután bekövetkezik a várva-várt hatás: az áldozat meghal.

Ilyen egyszerű az egész. Duma Florica mosolyogva mondja mindezt.

Újabb két gyanús haláleset

A kihallgatások szakadatlanul folynak tovább. Újabb névtelen feljelentés érkezett a csendőrségre. A feljelentés szerint egy ismeretlen világosi iparos szintén Duma Florica segítségével

eltette láb alól első feleségét s ugyanezt tette volna Pera György korcsmáros is.

A névtelen levélíró még arra is felhívja a csendőrség figyelmét, hogy Duma Florica

nagyon sok embernek adott el arzént.

A levélíró végül megemlíti, hogy Duma Florica a gyanúsítottak házában mindig kapott enni és inni: ezzel honorálták ugyanis szolgálatait.

Tiltott műtét több, mint száz esetben

A nyomozás most kitér más ügyekre is. Duma Florica és Todoroi Pálné

állítólag több mint száz esetben végeztek tiltott műtétet.

A két öregasszony tíz év alatt alaposan megváltoztatta Világos születési és halálozási statisztikáját.

Az egyik községi tisztviselő, aki az anyakönyvi hivatalban dolgozik a következőket mondja:

— Évenként átlagosan husz-harmuc százalékkal kevesebb a születés, mint a halálozás. Ez pedig egy községnél katasztrófa.

Elkoboznak minden légyapirt a Hegyalján

A vizsgáló bizottság intézkedésére a csendőrök most végigjárják a hegyaljai szócistuszleteket és

minden légyapirt, légykövet elkoboznak.

Állítólag komoly mozgalom indult meg arra is vonatkozólag, hogy az egészségügyi miniszterium adjon ki olyan körrendeletet, amely betiltja a légyapirt és a légykö árulását.

A vizsgálat egyébként széles mederben folyik.

A csendes temető kapujában pedig egy egész falu retteg.

A Szovjet nagyszabású rendelkezéseket eszközölt Lengyelországban

Varsó, ápr. 12.

Varsói jelentések szerint a Szovjet újabb nagy megrendelést készül leadni Lengyelországnak. A varsói szovjet delegáció keres-

kedelmi tanácsosai tegnap kezdték meg a tárgyalásokat, amelyek a legjobb mederben folynak. A megrendelés 30.000 tonna nyersvasra és acélra vonatkozik.

Nem esz többé miss Németország

A Hitler-kormány betiltotta a német szépségkirálynő választásokat

Berlin, ápr. 10.

A német birodalmi kormány rendeletet adott ki, amellyel eltörölte a szépségkirálynő választást. A kormány erről a rendeletről értesítette a Párisban székelő világszép-

ségválasztó bizottságot is. Ebben az értesítésben kifejtette azt az álláspontot, hogy ezek a szépségkirálynő választások többet ártottak, mint használtak.

Meghalt Piccard tanár édesapja

Zürich, ápr. 12.

Tegnap reggel meghalt Zürichben Piccard professzor édesapja. A sztratoszfera

repülő édesatyja Zürichben volt hosszú időn keresztül egyetemi tanár. Az elhunyt professzor 93 évet élt.

Az Emberi Jogok Ligája Lyonban Herriot elnökletével tiltakozott a németországi zsidóellenes rendeletek ellen

Lyon, ápr. 12.

Az Emberi Jogok Ligájának lyoni szekciója Herriot elnök vezetése mellett hatalmas gyűlést tartott a városi színház előtti téren.

A gyűlésen mintegy 3000 ember vett részt. A szónokok a németországi antiszemitizmus ellen tiltakoztak, majd a gyűlés végeztével az emberek békésen szétoszlottak.

Súlyos vasuti szerencsétlenség Délamerikában

Tengelytörés okozta a katasztrófát

Buenos Aires, ápr. 12.

Rio Rondo állomás mellett egy 30 kocsi álló személyvonat kisiklott. A vagonok egymásra tolódtak és az utasok mind súlyos sebesüléseket szenvedtek. A mentési munkálatok megindultak és a romok alól

több halottat húztak ki. A vizsgálat megkezdte, hogy a szerencsétlenséget tengelytörés okozta.

1933.

ERDELYI
MAGYARSÁG

Hazaiöttek a Karánsebesre internált kommunista vezető férfiak

Tegnap este Nagyváradra, Temesvárra, Lugosra és Nagyszalontára befutott az internáltak vonata. — A hazaérkezettek nem panaszkodnak, de egyhangzóan azt vallják, hogy Karánsebesen még csak ki sem hallgatták őket

Nagyvárad, ápr. 12.

Közel három hete annak, hogy az első transzport megérkezett Nagyváradra a karánsebesi internálótáborból. Az internált kommunisták javarésze azonban Karánsebesen maradt és ezeknek hozzátartozói nap nap mellett aggódva várták a híreket Karánsebesről.

Végre tegnapra jelezték, hogy felsőbb utasításra az egész Karánsebesi internálótábor feloszlatják és a húsvéti ünnepek előtt hazaengedik azokat a kommunistákat, akiket a legutóbbi nagyarányú baloldali mozgalom alkalmával február 14-én vettek őrizetbe.

UTBAN HAZA FELE...

Ahogy a Nagyváradra hazaérkezett kommunisták elmondották, kedden délután érkezett meg a rendelet a karánsebesi fogház igazgatójához, hogy az őrizetbe vett és internálásba helyezett kommunistákat szabadon kell engedni.

Ez a hír az érdekeltek körében természetesen nagy örömet keltett, mert azt jelentette, hogy vége szakad minden szenvedésüknek.

Tegnap délután két óra tájban a karánsebesi pályaudvarra kísérték a következőket:

Nagyváradról: dr. Kertész Rezsőt, Ullmann Sándort, Gyarmati Miklóst, Kóbori Zoltánt, Bereczky Gyulát és Borsi Józsefet, (valamennyien városi tanácsosok). Schmilovits Andor ügyvédjelöltet, Lakatos Pált, Deutsch Imrét, Salamon Izsót, Grosszmant, Gaál Sándort, Mráz Lajost, Kocsis Bélát, Bleich Józsefet és másokat.

Szalontáról: Tózsért, Csekét és Kisst. Temesvárról tizennégyet, Aradról három és Lugosról hármat.

A szabadlábra helyezett kommunistákat egyedül Popoviciu detektív kísérte.

A nagyváradai pályaudvaron a kommu-

Nemzetközi ékszerrabló-banda garázdálkodik Konstancában

Konstanca, ápr. 12.

Vakmerő betörést követtek el tegnap éjjel Adrian Leon dúsgazdag kereskedőnél. A tolvajok behatoltak a szobába és rengeteg ékszert vittek magukkal. A kár mintegy 150.000 lej tesz ki. A rendőrség lázasan nyomoz a tettesek után, mivel valószínű, hogy a betörést egy nemzetközi banda követte el, amely már számos ékszer-rablást követett el Konstancában, de eddig nem sikerült nyomukra bukkanni.

Nagyváradon félfizetést kapnak húsvét előtt a tisztviselők

Nagyvárad, ápr. 12.

A keddi déli tanácsülésen dr. Soós István alpolgármester interpellációt intézett dr. Egry Gergely polgármesterhez a tisztviselő fizetések ügyében, aki kijelentette, az államtól és az üzemektől kap legalább annyi pénzt, hogy húsvét előtt legalább a félfizetést kiadják a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak.

nistákat Viliga komisszár vette át és rövid formalitások után valamennyiüket hazaengedték.

BORZALMAS VOLT A HIDEGBEN

A karánsebesi internálótábor lakói elmondották, hogy a legtöbbet a hidegben szenvedtek. A fogházigazgató nem egy ízben jelentette ki előttük, hogy érdekükben nem tehet semmit, el nem engedhet senkit,

mert ő csak egyszerű végrehajtó közeg.

Dr. Kertész Rezső aránylag jó színben van és ugyanígy a többiek is. Tagadhatatlan azonban, hogy az internálás apró kegyelmeitől erősen megviselték az őrizetbe vett kommunistákat.

A karánsebesi internálótábor ma már üresen áll, az internáltak közül senki nem maradt ott.

Nyugdíjasok: itt a húsvéti ajándék

Nyugdíjleszállítás

A 3000 lejes nyugdíj marad a régi, az ennél nagyobb nyugdíjakat redukálják

Nagyvárad, ápr. 12.

A nyugdíjak kiszámítására vonatkozó új rendelet a pénzügyminisztériumtól már megérkezett a nagyváradai pénzügyigazgatóságra. Ez a rendelet, amely különben megjelent a Monitorul Oficial 77-ik számában a következőket tartalmazza:

3000 leig a nyugdíj marad a régi.

3—4 ezer leig a régi nyugdíj 95 százaléka, 4—7 ezer leig 90 százaléka, 7—10 ezer leig 85 százaléka, 10—14 ezerig 80 száza-

léka, 14—24 ezerig 75 százaléka, 24-től felfelé 70 százaléka utalványozható.

Ez a rendelet országos hatályu és így mindenütt a fenti táblázat szerint számfejtik a nyugdíjakat. Ez az új rendelet a nyugdíjasok körében érthető izgalmat keltett.

A nyugdíjasok borzalmas nyomora tetejében ezzel a húsvéti ajándékkal kedveskedett a kormány. Külön kommentár ehhez nem is szükséges.

Póruházt katonaszökevény

Életével fizetett meg egy betörő, aki be akart hatolni egy paplakba, de észrevették és üldözés közben lelőtték

Ploesti, ápr. 12.

Tegnap éjjel vakmerő rablást kísérelt meg egy Chilom János nevű katonaszökevény. Chilom már több napja bujkált Karoly király-községben és elhatározta, hogy a falu papját, aki gazdag ember hírében állott, kirabolja. Éjjel belopódzott a folyó-
ra, de a pap felébredt a motoszkálásra. Fel-

kapta az asztalon heverő konyhakést és fiával együtt üldözőbe vette a tolvajt. Fiánál revolver is volt és többször a menekülő után lőtt. Az egyik golyó eltalálta és reggel felé a járőrök találtak rá. A vérvesztés következtében olyan súlyos az állapota, hogy a halál minden pillanatban bekövetkezhetik.

Amikor egy csendőrt szerelmes

15 évikényszermunkáraitéltek egy csendőrt, aki agyonlőtte azt, aki boldogsága útjába állt

Kraiova, ápr. 12.

A kraiovai hadbíróság szenzációs bűnpert tárgyalt tegnap. A vádlott Marinescu Miklós csendőr volt. Marinescu a berbestii csendőrposztón teljesített szolgálatot. A faluban hosszú ideje udvarolt egy leánynak, akit feleségül szándékozott venni. A házasságnak azonban a lány sógora Tonescu állta útját. A lány végül elhatározta, hogy a terveit akadályozó sógort elteszi láb alól. Tervét szeretőjével akarta végrehajtani, aki vállalkozott rá. Egy este a csendőr ha-

tért Tonescuval a kocsmába és késő estig mulatoztak. Éjjel után hazamentek és Marinescu megkérte Tonescut, hogy térjen hozzá pihenőre. A mitsem sejtő ember be ment a lakásba, de a bestiális csendőr lekapt a szoba faláról szolgálati fegyverét és hátulról kétszer belelőtt. Tonescu azonnal meghalt. A tárgyaláson a csendőr beismerte tettét és a hadbíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével 15 év kényszermunkára ítélte.

Pénz helyett borosüveggel „fizettek” Csernovichban egy korcsmárosnak

Az összeverő vendéglősre vértócsában találtak rá a szomszédok. --
A vendégeket keresik

Csernovic, ápr. 12.
Tegnap éjjel egy öt tagból álló társaság tért be Kellner Dávid vendéglőjébe. A társaság kora hajnalig mulatozott, majd felszedelőzködött és távozni készült. A vendéglős természetesen odament az asztalhoz és fizetésre szólította fel a távozókat. Ezek azonban a mitsem sejtő vendéglősre vetették magukat és ütlegetni kezdtek. A szeren-

csétlen emberhez borospalackokat vágtak, úgy hogy nemsokára vértócsában feküdt a padlón. Ezután az egész terem feldultak, berenderést összetörték és eltávoztak. A poruljárt korcsmárosra az egyik szomszéd akadt rá reggel felé. Rögtön értesítették a rendőrséget és a vizsgálatot azonnal bevezették a vakmerő merénylők kézrekerítésére.

Egységesítik Németországban az állampolgárságot

Hitler azonnali hatállyal elbocsátja azokat az állami tisztviselőket, akik valaha is tagjai voltak a kommunista pártnak

Berlin, ápr. 12.
A német birodalmi kormány elhatározta, hogy az állampolgárságot a német birodalom területén egységesíteni fogja. Eddig a német birodalomhoz tartozó tartományok külön-külön a saját hatáskörükben döntöttek az állampolgársági ügyekben. A német alattvalók annak a tartománynak, illetve birodalomnak voltak állampolgárai, amelynek területén volt az állandó tartózkodásuk.

A német kormány most az egységes német állampolgárságot ismeri el.

A tisztviselői kar újjászervezése terén ugyancsak messzemenő intézkedéseket fogantatott. Az erre vonatkozó rendelet

egyik szakasza nyíltan kimondja, hogy azokat a tisztviselőket, akik tagjai a kommunista pártnak, haladéktalanul el kell bocsátani.

Azoknak, akik nem 1914. előtt léptek állami szolgálatba, igazolniuk kell, hogy az árja-fajhoz tartoznak, hogy ironiákosok voltak, vagy hogy edesapjuk a fronton esett el. Minden tisztviselőnek nyilatkozatot kell adnia, hogy a múltban milyen párthoz tartozott.

Egy újabb kormányrendelet szerint a pfenninges bélyegek közül csak azokat hozták forgalomba, amelyek Hindenburg birodalmi elnököt ábrázolják.

Tudja-e...

...hogy a legérdekesebb adónemet a deroje spanyolországi város tanácsa vetette ki. A tanács ugyanis a harangozást adóztat. A harangozó meg olyképen, hogy 1 pernyi harangozásért 2 pezetát kell fizessen az egyháznak. A rendelet alól csak az képez kivételt, ha a harang tűzvészkor szól. A furcsa rendelet következtében, az egyház valószínűleg nem meg „redukálni” fogja a harangozást, hogy megtakarítást eszközöljön.

...hogy a legnagyobb vasúti katasztrófa egyike 1879. december 28-án történt Skocia nyugati partvidékén. Mikor a dur-dei expressvonatnak át kellett haladnia, az akkor még új Firth of Tay-hídon, be szakadt a híd közepe éppen akkor, amikor az egész szerelvény rajta volt és a híd a vonattal, meg az utasokkal együtt 40 meter mélyre zuhant a Tay-öböl hideg vizébe. Ez alkalommal 258 ember pusztult el.

...hogy Douglas György amerikai kémikus különlegesen kemény öntött üvegfa-találta fel, amely kiválóan alkalmas löszér készítésre. Átütő ereje sokkal nagyobb mint bármely srappnelnek és hatása rombolóbb mint a dum-dum golyóé. A feltaláló most az amerikai hadügyminiszteriummal tárgyalja a lánnyának megvételét végett. A miniszterium valószínűleg megveszi, mert jól lehet majd „értékesíteni.”

Időjárás

Lenyeges változásra nincs kilátás.

APRÓHIRDETESEK

Egy hirdetés 10 szóig 15 lej. Hat napon keresztül hozott hirdetés pedig 60 lej.

Nem keresek rekán, hanem valóságot!

hogy ar. műveszi lev. lapot 70 lejért csakis Róna fényképész készít, Teleki-u. 4.

VILAGOS nappalszoba outor olcsón eladó. Pecze-ucca 1. 426

JÓ bizonyítvánnyal mindenkes főzono felvétetik. Dr. Balláne, Parcul Traian 1. 430

BEJARONOT koresek. Krauszne, Str. Samuel Micu (Szabadság ucca) 8, ajtó 8. 427

KETTAGU uricsaládhoz perfekt főzni tudó, feltétlen megbízható jobb nő kereset-ik csakis jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban.

BEVEZETETT helyi ismerettel bíró ügynőket (noket is) felveszünk jó kereseti lehetőséggel. Cim a kiadóban.

Keresünk Váradhoz közel fekvő községek részére ügyes, megbízható laparusítókat. Garantált biztos jó megélhetést nyújtunk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

JÓ JÖVEDELEMMEL megbízható újságírókat felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VARROLEANYOK felvétetnek Teleki-ucca 46. Simon. 423

ALKALMI VÉTEL! Angol bőrgarnitúra, fekete ebédli nagyon olcsón eladó. Engelstein, Zöldfa ucca 19. 297

ZSAK előrajzolva, fonallal együtt (szonyeghez) legolcsóbban Székelynénel, Royal-lal szemben. 208

LACIKONYHA és hajóhinta eladó. Ertekezni ugyanott Krammernél. Nagypiac-téren. 395

SZENTIMREI fajboralm literenként 10. —12 lejért kapható Freistadt-nál, Keskeny-ucca 2. 424

ELADÓ ebédli, háló, konyha és spájz berendezés, jég szekrény, csillárok, üvegfalak edények, belső kirakat, Wertheim kassza. Bulyovszky ucca 10. 397

PASZTOR NYOMDA, ORADEA

A kétszínű embereknek megbocsátanak, — de a négereknek soha

50 ezer néger kéri Roosevelttől halálra ítélt társuk szabaddlára helyezését

New York, ápr. 12.
A napokban megírtuk, hogy az alabamiai törvényszék a nyolc halálra ítélt scottsbori néger fiu ügyének újrafelvételi tárgyalásán ismét halálra ítélt egy néger fiut, a többiek ügyét pedig a jövő héten tárgyalja. A halálos ítélet óriási felháborodást keltett, miután a tárgyaláson az egyik koronatanu, egy Ruby Bates nevű prostituált bevallotta, hogy

csaló szízió hatása alatt váltotta annak idején a négerek megbecstelenítették. A néger ezrei tiltakozó gyűlést rendeztek New Yorkban a halálos ítélet ellenére.

A tüntetés súlyos összecsapásokkal végződött. Hír szerint 50.000 néger fog Washingtonba vonulni, hogy Roosevelt elnököt közbelépésre bírják a négerek érdekében.

Kik nyertek a husvétitombolán?

Lezajlott a husvétitombolajáték is. Minden eddigi tombolánál mutatkozott érdeklődést felkeltő olvasóink mostani jelentkezésének mérve. Ugy Nagyváradról, mint Erdély minden részéből tömegesen érkeztek be a lapfejek az „Erdélyi Magyar-ság” olvasóitól.

Tegnap este megtartottuk a tombolát és ennek eredményeként a husvéti 15 nyerményt a következő számok nyerték:

1. Husvéti bárány, nyerte 1336. szám.
2. 6 drb. mély és 6 drb. lapos porcellán tányér, nyerte 2026. sz.

3. 1 svájci ébresztőóra, nyerte 3172. sz.
4. 1 férfing 2 gallérral, nyerte 1853. szám.

5. 1 tavaszi női ruhaanyag, nyerte 1706. szám.

6. 1 arany 14 karátos gyermekfüggő, nyerte 4052. szám.

7. Hat személyes vizeskészlet, nyerte 3828. szám.

8. Egy szénvasaló, nyerte 1038. szám.

9. 2 kg. cukor, nyerte 4024. szám.

10. Egy husvéti fűszercsomag, nyerte 4006. szám.

11. 2 pár női harisnya, nyerte 2462. szám.

12. 5 kg. liszt, nyerte 3618. szám.

13. 5 pár férfi zokni, nyerte 1005. sz.

14. 2 kg. rizs, nyerte 3715. szám.

15. 1 husvéti sonka, nyerte 3851. szám.

Kérjük a nyerőszámu tombolajegyek tulajdonosait, hogy jelentkezzenek a kiadóhivatalban, ahol kiszolgáltatjuk a nyerményeket.